
Azərbaycan 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasına ev sahibliyi edir

“Bu yarışa çox ciddi hazırlamışdım. Çünki bildirdim ki, olimpiadalarda güclü iştirakçılar mübarizə aparır. İnformatika üzrə olimpiadada artıq üçüncü dəfədir iştirak edirəm. Medal qazanmaq üçün əlimdən gələni etdim”.

Fizika-Riyaziyyat və İnformatika Təmayüllü Liseyin 10-cu sinif şagirdi Abutalıbə Namazov Bakıda keçirilən 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasında Azərbaycanı təmsil edən komandanın üzvlərindən biridir. Fizika-Riyaziyyat və İnformatika Təmayüllü Liseyin Azərbaycan komandasının üzvü olan başqa bir şagirdi Murad Eynizadə isə artıq 3 ildir olimpiadaya hazırlanır: “Olimpiadaya hazırlamazdan əvvəl öz məktəbimizdə respublika informatika olimpiadasında iştirak etmişəm. Daha sonra Təhsil Nazirliyi tərəfindən təşkil edilən təlim mərhələlərindən qatılmışam. Bu mərhələlərdə biz yerli müəllimlərlə yanaşı, xarici müxtəssislərdən də təlimlər keçib. Beləliklə, hər kəs ləyi qazanmaq istəyirsə, mən də bunun üçün çalışmışam”.

Bu gündərdə dünyanın 88 ölkəsindən olan Abutalıbə və Murad kimi yüzlərlə şagird Bakıda toplaşmış. Çünki avqustun 4-dən 7-ə qədər 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasına start verilib.

Yəni adətən zaman kəsiminin kompüter sənəti, informasiya texnologiyalar dövrü olması bir çox sahələrdə olduqca təhsildə də öz sözünü deyir. Müasir texnologiyalarla tanış olan yeni nəsil ağıllı, məntiqi və əsasən, texniki inkişafı münasibəti ilə özündən əvvəlki nəslə üstünlüyü bilsə də, uşaq olmaqla üçün uzun müddət hazırlanmaqla, fasiləsiz məşq olmalıdır. Avqustun 4-dən Bakıda start götürən Olimpiada iştirakçılarının sonrakı işi yəni sonrakı insan məhsulu bu qədərdir. Çünki bu gündərdə Bakıda olan yeniyetmə informatika biliciləri insana, bax, bunu düşündürür.

30 il ərzində iştirakçı ölkələrin sayı 13-dən 88-ə yüksəlmişdir

Məlumat üçün qeyd edək ki, informatika üzrə ilk olimpiada UNESCO-nun təklifi və dəstəyi ilə keçirilib. 1989-cu ildə Bolqarıstanda baş tutan həmin yarışa cəmi 13 ölkə qatılıb. 30 il sonra Bakıda ilk dəfə təşkil olunan, sayca 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasında iştirak üçün milli komandamız da daxil olmaqla, 88 ölkə və regiondan 600-dən çox şagird, müəllim və ekspertdən ibarət rəsmi nümayəndə heyəti qeydiyyatdan keçib. Bu nüfuzlu beynəlxalq yarışda indiyə qədər 24 dəfə təşkil olunan Azərbaycan komandaları 1 gümüş və 4 bürünc olmaqla, ümumilikdə, 5 medal qazanmışlar.

Azərbaycan bu yarışa 24 dəfə qatılıb

İnformatika üzrə beynəlxalq yarışa artıq 24 dəfə qatılmaqla da, ölkəmiz bu yarışa ilk dəfə ev sahibliyi edir. İnformatika Fənn Olimpiadasının Beynəlxalq Komitəsinin edilən müraciəti ilə 2015-ci ildə müsbət qərar verilib. Ötən il 80-dən çox ölkə məktəblilərinin iştirakı ilə Yaponiyada keçirilən olimpiadada “Beynəlxalq İnformatika Olimpiadası-2019”un bayrağı Azərbaycanı təqdim edilib. Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarı ilə sədr, Təhsil naziri Ceyhun Bayramov, həmsədr Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar naziri Ramil Quluzadə və fəxri sədr ADA universitetinin rektoru Hafiz Paşayevin rəhbərliyi altında Təşkilat Komitəsi yaradılıb və fevral ayından hazırlıqların başlanılması.

Mətbuat konfransı

Və artıq avqustun 4-dən başlayaraq, olimpiadaya qatılan ölkələr öz komandalar? il? Bakdadır.

Avqustun 5-də 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasının (IOI) açılışına həsr olunmuş mətbuat konfransı keçirilib. Təhsil naziri Ceyhun Bayramov, ADA Universitetinin rektoru, "IOI 2019"ün fəxri sədri Hafiz Paşayev, Olimpiadanın rəsmi global sponsoru "Acer"ın Rusiya, Şərqi Avropa və Türkiyə üzrə vitse-prezidenti Qriqori Nizovski jurnalistlərin suallarına cavablandırblar.

Tədbirdə vəvəlcə ADA Universitetinin prorektoru Fariz Şəmayilzadə olimpiada ilə bağlı təqdimatla çıxış edib.

Daha sonra Təhsil naziri, "IOI 2019"ün sədri Ceyhun Bayramov informatika üzrə dünya olimpiadasının Azərbaycanda keçirilməsinin ölkə təhsili üçün həmiyyətli hadisəlişrdən biri olduğunu vurğulayıb.

Nazir istedadlı uşaqlarla iş sahəsində həyata keçirilən tədbirlərin nəticəsində həm respublika, həm də beynəlxalq olimpiadalarda əgirdlrimizin uurlarının ildən-ilə yaxşılaşdığını jurnalistlərin diqqətinə çatdırıb. Olimpiada qaliblərinin ali təhsil müəssisələrində müsabiqədənkənər qəbulu ilə bağlı Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarının xatırladan Ceyhun Bayramov onun olimpiada hərkətənin stimullaşdırma məqsədi daşdığına qeyd edib.

Təhsil naziri beynəlxalq olimpiadada iştirak edən yerli komandanın üzvlərinin yüksək səviyyədə hazırlanmış təmin edildiyini və onlara böyük ümid bəsləndiyini əlavə edib.

Olimpiadanın rəsmi global sponsoru "Acer"ın Rusiya, Şərqi Avropa və Türkiyə üzrə vitse-prezidenti Qriqori Nizovski "Acer" və "IOI" mərkəzlərindən danışmış. 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadası başa çatdıqdan sonra "Acer" şirkəti 450 dəfə "Aspire" noutbukunu ADA Universiteti və Təhsil Nazirliyinə hədiyyə edəcəyini söyləyib.

Möhtəmm açılış

Elə həmin gün Bakı Konqres Mərkəzində 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasının rəsmi açılış mərasimi keçirilib. Tədbir olimpiada iştirakçıları ilə yanaşı, dövlət rəsmiləri, xarici ölkə səfirləri və digər qonaqlar qatılıblar. Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva, Prezident Administrasiyasının humanitar siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Fəxrə Əliyeva, Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının gənclər siyasəti və idman məsələləri şöbəsinin müdiri Yusuf Məmmədliyəv, Təhsil naziri Ceyhun Bayramov, Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar naziri Rəmin Quluzadə açılışda iştirak ediblər.

Prezident Administrasiyasının humanitar siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Fəxrə Əliyeva Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın "IOI 2019" nümayəndələrindən ünvanladığı rəsmi məktubu tədbir iştirakçılarına diqqətinə çatdırıb.

İnformatikanın inkişafına töhfə verəcək

Təhsil naziri, "IOI 2019"ün sədri Ceyhun Bayramov vəvəlcə ölkəmizdə bu cür nüfuzlu tədbirin təkilinin həmiyyətini qeyd edib. Nazir "IOI 2019"ə kimi qət edilən uzun yoldan, görülməlişrdən danışmış. Ölkəmizin Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müxtəlif beynəlxalq və regional yarış və tədbirlər ev sahibliyi etdiyini xatırladı. 2015-ci ildə 47-ci Beynəlxalq Kimya Olimpiadasının da Bakıda keçirildiyini, həmin bilik yarışında əgirdlrimizin 2 medal qazandığını vurğulayaraq, son 6 ildə əgirdlrimizin olimpiadalardan 150-dən çox medal gətirdiyini deyib. Ölkəmizin beynəlxalq elmi olimpiada uurlarından söz açaraq lədlə edilən medalların sayının artacağına ümid bəslədiyini bildirib: "Nəzər qəki, bu cür tədbirlər xüsusilə gənclər arasında dostluq, sülh və mədəniyyətlərəarasə dialoqun inkişafında böyük rol oynayacaq".

Təhsil naziri dünya məktəblilərinin Bakıda olduqları müddət ərzində Azərbaycan qonaqlarını rəqləndirən, mədəniyyətətimizdə, mətbəximizdə, tariximizdə nə zövq alacaqlarına inam ifadə edib.

Beynəlxalq olimpiadanın Azərbaycanca keçirilməsinin informatika sahəsinin inkişafına töhfə verəcəyini vurulayan Ceyhun Bayramov çıxışının sonunda bütün iştirakçılara uşağı arzulayb.

ADA Universitetinin rektoru, "IOI 2019"ün fəxri sədri Hafiz Paşayev hesab edir ki, olimpiadanın təkilində səs məqsədlərdən biri informatika sahəsində qabiliyyətli gəncləri tanımaq və kompüter elmlərinin vacibliyini gənclərə çatdırmaqdır. Onun sözlərinə görə, informatika üzrə beynəlxalq olimpiada kompüter elmləri və təşəyəsinin gələcək liderlərini bir araya gətirir.

IOI prezidenti Qreq Li beynəlxalq olimpiadanın açılış bəyannaməsini diqqətə çatdırıb, yarışmanın keçirilməsinin faydalarından söz açb.

Tədbirin rəsmi qlobal sponsoru "Acer" şirkətinin Rusiya, Şərqi Avropa və Türkiyə üzrə vitse-prezidenti Qriqori Nizovski "Acer" və "IOI" məkidəliklərindən danışb.

Açılış mərasimində 88 ölkə və regiondan olan "IOI 2019" nümayəndə heyətləri təqdim olunub. 1989-cu ildən bəri keçirilən bütün Beynəlxalq İnformatika Olimpiadaların loqolarının şəkə olunduğu, IOI-nun rəsmi sponsoru "ACER"in fəaliyyətində və Bakıda həşəredilmiş videoçarxlar nümayişə olunub.

Beynəlxalq İnformatika Olimpiadası yüksək səviyyədə təkilə olunub

Qeyd edək ki, açılışda Bakı Konqres Mərkəzində gerçəkləşən 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasının yüksək səviyyədə təkilə üçün müasir tələblərə cavab verən məkanlar seçilib. Belə ki, səs yarışları Milli Gimnastika Arenasında baş tutub. Olimpiada şərvəşində digər tədbirlərin keçirilməsi üçün "Boulevard Hotel" mehmanxanası seçilib. Yarış müddətində məktəblilər "Atletlərin kəndi"ndə yerləşdirilib. Olimpiada iştirakçılarə üçün şılncə zonası, müxtəlif tədbirlər, maraqlı asudə proqram təkilə edilib ki, məktəblilər yarışdan kənər vaxtlarında səmərlə keçirsinlər. Məsələn, mədəni proqramın bir hissəsi kimi, Qobustan, Yanardağ, Atəşgah, Nobel qardağlarındən ev muzeyinə, Azərbaycan Milli Xalça Muzeyinə, Heydər Əliyev Mərkəzinə ekskursiyalar təkilə edilib. İştirakçılar, həmçinin "Şərvəşlər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruunda olublar. Qoşa Qala küçəsində başlayan gəzinti zamanı olimpiada iştirakçılarə Qala divarları və tarix-memarlıq abidələri barədə məlumatlandırılıb. Qonaqlar "Qəz qalası" və digər abidələri yaxından tanıd olublar.

Məktəblilər yarışda

Nəhayət, həyəcanlı günlər. Həftənin iki günü, yəni avqustun 6-da və 8-də Milli Gimnastika Arenasında baş tutan yarışda 87 komanda bilik və intellekt nümayişə etdirib. 5 saat ərzində 3 sualə cavablandırana əgirdlər ümumilikdə 2 gün ərzində 10 saatda 6 tapşırq yerinə yetiriblər. Yarışları nəticələri həlləlik bəlli olmasada, şvələdəndə gözənilədiyi kimi, Çin, Koreya, Rusiya, Kanada, ABŞ, Şəran məktəbliləri xüsusi fəallıq göstəriblər.

Yarışın yekun nəticələri bu gün - avqustun 9-da elan ediləcəkdir.

Qeyd edək ki, ölkəmizdə keçirilən 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasına 88 ölkədən nümayəndə qatılada, 1 ölkə müəhidçidir. Bakıda keçirilən olimpiadada Birləşmiş Şərək Şəmirliklərinin komandası yoxdur.

13-cü "IOI" konfrans?

Avqustun 6-da 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadası (IOI) qərivişində 13-cü "IOI" konfransı da keçirilib. 2007-ci ildən keçirilən "IOI" konfransı standart "IOI" proqramının bir hissəsidir.

Tədbirdə "Olympiads in Informatics" jurnalının baş redaktoru Valentina Dagiene konfransın gündəliyini iştirakçıların diqqətinə çatdırıb. Qonaq, həmçinin Bakıda keçirilən olimpiadanın həmiyyətinə toxunub.

Jurnalın icraçı direktoru Mile Jovanov konfransın "Olympiads in Informatics" jurnalı ilə əlaqəsindən danışıb. O vurğulayıb ki, jurnal Vilnüs Universitetinin Riyaziyyat və informatika fakültəsi və Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasının təşəbbüsü ilə 2007-ci ildə təsis edilib. Olimpiada və digər müsabiqələr vasitəsilə informatika fənninin tədrisinin bütün sahələrində tədqiqatlara həsr olunan bu beynəlxalq jurnalın nəşri Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasında keçirilən elmi konfransla sıx bağlıdır. Konfransda iştirak nəzərdə tutulan müəllimlər məqalələrini bu jurnala təqdim edirlər. Jurnalın 2019-cu il nəşrində 50 ölkədən 200 müəllimin məqaləsi yer alıb.

Konfransda Azərbaycan və xaricdən olan nümayəndə heyəti kompüterlə bağlı mənbə rolunu oynayan rəqəmsal kitabxana, TLCS layihəsi, uşaqların proqramlaşdırma marafonu, kompüter elmləri, "K-12"də hesablama təfəkkürü - Azərbaycan təcrübəsi, ikinci dərəcəli alqoritmik alətlər, proqram təminatının hazırlanması mövzularında məruzələrə qatılmaq imkanı edilib.

Konfransın ikinci hissəsində müəllimlər üçün "İnformasiya və hesablama üsulları" mövzusunda seminar keçirilib.

Olimpiadanın həmiyyəti

Bakıda ilk dəfə keçirilən bu olimpiada mühüm hadisə kimi qiymətləndirilir. Mütəxəssislər belə hesab edirlər ki, dünyada 5 fənn üzrə (fizika, riyaziyyat, kimya, biologiya, informatika) keçirilən olimpiadalar ağırdır. Formalaşdırılmasında mühüm həmiyyətə malikdir. Xüsusən, informatika sahəsində ən nüfuzlu yarışlardan biri hesab olunan Beynəlxalq İnformatika Olimpiadası hər il dünyanın ən müxtəlif ölkələrində məktəblilərə bilik və bacarıqların sübut etmək imkanı yaradır.

31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadası və tədbirin təşkili ilə bağlı yüksək rəylər var. Təhsil üzrə ekspert Etibar Əliyev olimpiadanı belə qiymətləndirir: "Bir neçə gündür məktəblilərin 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasına izləyirəm. Tədbir yüksək səviyyədə təşkil olunub. Mühüm hadisədir. Qaldı məktəblilərimizin nəticələrindən, asan deyil. 2011-ci ildən bu yarışdan medal almaz yoxdur. Bəli, son illər bu olimpiada daha çətin olub. Həmdə bu yarışmaya kompüter yarışması kimi baxmayın. Açıq gün müxtəssislərin danışıqda olduğunu. Bəli oldu ki, informatika olimpiadasında əsas bacarıq kimi proqram dillərini bilmək deyil, bəzətsə ehtir, burada güclü riyazi alqoritm qurmaq bacarıq tələb olunur. İnsanların həll edə bilmədiyi riyazi məsələləri proqramla həll etməlisən. Üstəlik də, proqram sürətli işləməli və həcmi az olmalıdır, yəni optimallaşdırmaq yüksək olmalıdır.

Yenə də məktəblilərimiz medal ələyənə çox yaxınlaşıblar. Statistikaya baxdıqda, ötən il Yaponiyada Abutaləb Namazov medalın ən yaxınında olub. Builki komandada Abutaləb və Muradın nəticələri yüksəkdir. Ən hansınansa, bəlkə ikisinin də üzünə gül bilsin. Yarışda bütün iştirakçılar yarışa medal alırlar. Çünki onlar seçilmiş, lərinə gəlmiş dünya birinciləridir. Orada iştirak özü böyük uğurdur".

Bir beynəlxalq tədbir daha...

Bel?likl?, Bak? növb?ti beyn?lxalq t?dbiri u?urla yekunla?d?r?r. Dünyan?n 88 ölk?sind?n olan i?tirakç?lar?n qat?ld??? yar???n ba?lan?? m?rasimi Heyd?r ?liyev M?rk?zind? ba? tutacaq.

["Az?rbaycan mü?llimi" q?zeti](#)